

# PÖYTÄKIRJA

## Suomen opetusministeriön sekä Viron opetus- ja tiedeministeriön ja Viron kulttuuriministeriön edustajien neuvotteluista

Tartossa järjestettiin 30.–31.5.2005 Suomen tasavallan opetusministeriön sekä Viron tasavallan opetus- ja tiedeministeriön ja Viron tasavallan kulttuuriministeriön (jäljempänä osapuolet) edustajien väliset neuvottelut Suomen ja Viron kulttuuri- ja opetusyhteistyöstä. Neuvottelut perustuivat Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä 1. joulukuuta 1937 allekirjoitettuun henkistä yhteistyötä koskevaan sopimukseen, jonka nykyinen voimassaoloaika ja soveltaminen on vahvistettu 5. helmikuuta 1992 maiden välisellä noottien vaihdolla.

Neuvotteluihin osallistuivat Suomen puolelta:

Opetusministeriöstä

Kristian Slotte, kansainvälisten asiain johtaja, Suomen valtuuskunnan puheenjohtaja  
Anne Päkkilä, neuvotteleva virkamies  
Sari Wessman, suunnittelija

Suomen Tallinnan suurlähetystöstä

Ilmi Villacis, lehdistö- ja kulttuurineuvos

Neuvotteluihin osallistuivat Viron puolelta:

Opetus- ja tiedeministeriöstä

Madis Lepajõe, nuorisoasiain ja kansainvälisten asiain apulaiskansliapäällikkö  
Margus Haidak, kansainvälisten asiain yksikön johtaja  
Katriin Uind, kansainvälisten asiain yksikön asiantuntija

Kulttuuriministeriöstä:

Reet Mikkel, apulaiskansliapäällikkö  
Reet Remmel, kansainvälisten asiain yksikön johtaja  
Madis Järv, kansainvälisten asiain yksikön neuvos

Viron Suomen-instituutista:

Mika Keränen, johtaja

Tarton yliopiston Paul Ariste -keskuksesta:

Tõnu Seilenthal, Viron sukukansaohjelman neuvoston puheenjohtaja

Neuvotteluissa keskusteltiin molempia osapuolia kiinnostavista ajankohtaisista kulttuuri- ja opetusalan kysymyksistä ja tulevaisuudennäkymistä.

## 1. Suomi ja Viro Euroopan unionissa

Viro liittyi Euroopan unionin jäseneksi toukokuussa 2004. Osapuolet pitivät tärkeänä, että Suomen ja Viron välinen yhteistyö jatkuu sekä kahdenkeskisesti että osana Euroopan unionin puitteissa tehtävää toimintaa, johon sisältyy myös Euroopan unionin alueellinen yhteistyö (ml. pohjoinen ulottuvuus).

Osapuolet keskustelivat Jaak Jöerüütin ja Esko Ollilan vuonna 2003 laatimasta raportista "Suomi ja Viro Euroopan unionissa" ja siitä, mitä raportin suositusten soveltamiseksi on jo tehty. Osapuolet totesivat, että Suomi-Viro -yhteistyö Euroopan unioniin liittyvissä kysymyksissä on ollut tuloksellista.

Suomi ja Viro ovat tehneet rajat ylittävää yhteistyötä EU:n INTERREG-ohjelman puitteissa vuodesta 1996 lähtien. Vuosina 2000-2006 toteutettava INTERREG III A laajeni Viron Euroopan unioniin liittymisen jälkeen Etelä-Suomen ja Viron yhteisprojektiksi.

Osapuolet hyödyntävät myös tulevaisuudessa EU:n opetus-, tiede-, kulttuuri- ja nuoriso-ohjelmien tarjoamia yhteistyömahdollisuuksia. Viron osapuoli tähdentää, että Suomen kokemukset EU-ohjelmien hallinnoinnissa ja toteuttamisessa ovat olleet Virolle erittäin hyödyllisiä.

Suomen opetusministeriö on tukenut Viroa asiantuntija-avulla EU:n rakennerahastojen hallinnoinnin valmistelussa sekä ohjelma-asiakirjojen ja tuettavien alojen valinnan muodostamisessa. Suomen esimerkkiä on käytetty hyväksi monien projektien suunnittelussa (esim. tutkijakoulukonsepti).

Suomi ja Viro jatkavat yhteistyötä EU:n tiedeohjelmien puitteissa. Maaliskuussa 2005 Helsingissä järjestetyssä seminaarissa keskusteltiin yhteisesti 7. puiteohjelmaan liittyvistä aiheista, jotka painottuivat komission ehdotukseen perustutkimuksen tukemisesta ja tutkijoiden liikkuvuudesta.

Koska vuonna 2011 yhdestä suomalaisesta ja yhdestä virolaisesta kaupungista tulee Euroopan unionin kulttuuripääkaupunki, osapuolet pitivät tärkeänä, että Suomen ja Viron jo aloittama yhteistyö kulttuuripääkaupunkiohjelman valmistelussa jatkuisi.

Suomi ja Viro tulevat kiinnittämään huomiota yhteistyön merkitykseen tekijänoikeuskysymyksissä ja piratismin vastaisissa toimissa.

## 2. Yhteistyö Pohjoismaiden ministerineuvoston puitteissa

Pohjoismaiden ministerineuvosto avasi vuonna 2004 lähialueyhteistyöhön uuden stipendiohjelman Nordplus Neighbourin, jolla tuetaan opetus- ja tiedelaitosten sekä aatteellisten yhdistysten yhteistyöverkostoja. Ohjelma rahoittaa yhteisprojekteja, joissa vähintään kaksi neljästä partnerista on Baltian maista ja/tai Luoteis-Venäjältä.

Maaliskuussa 2004 Baltian ja Pohjoismaiden opetus- ja tiedeministerit allekirjoittivat yhteistä opetus- ja tiedeympäristön perustamista koskevan julistuksen. Osapuolet kannattavat aloitetta, sillä se edistää kahden valtion koululaisten, opiskelijoiden, tutkijoiden ja harjoittelijoiden liikkuvuutta ja vaihtoa.

Pohjoismaiden ministerineuvoston alaisen NordForskin kautta tuetaan mm. tutkijankoulutusta Pohjoismaiden ja Baltian välillä. Viro edustaa Baltian maita tarkkailijana NordForskin hallituksessa.

Osapuolet ovat tehneet kulttuuriyhteistyötä eri alueilla, muun muassa:

- 1) Industrial Heritage Platform -hankkeen piirissä
- 2) Pohjoismaisten stipendi- ja kulttuuriohjelmien kautta: Sleipnir-ohjelma (nuorten taiteilijoiden matka-apurahat), pohjoismaisen kaunokirjallisuuden kääntämistuki, valtion ja paikallishallintojen virkamiesten koulukseen ja harjoitteluun tarkoitettu apurahajärjestelmä
- 3) Pohjoismaisen kulttuurirahaston pohjoismais-balttilaisille kulttuurihankkeille suunnatun tuen avulla.

### **3. Yhteistyö kansainvälisissä järjestöissä**

#### **3.1. UNESCO**

Viron osapuoli esitteli toimintasuunnitelmiansa laulu- ja tanssijuhlaperinteeseen liittyen. Viron, Latvian ja Liettuan laulu- ja tanssijuhlaperinne hyväksyttiin vuonna 2003 Unescon henkisen kulttuuriperinnön rekisteriin.

Suomi ja Viro jatkavat yhteistyötään Unescon piirissä sekä kansainvälisellä että alueellisella tasolla sekä edistävät kahdenvälistä tietojenvaihtoa järjestön puitteissa.

#### **3.2. Euroopan neuvosto**

Suomi ja Viro jatkavat yhteistyötään Euroopan neuvoston piirissä sekä kansainvälisellä että alueellisella tasolla sekä edistävät kahdenvälistä tietojenvaihtoa järjestön puitteissa.

#### **3.3. OECD**

Viro kuuluu tarkkailijajäsenenä OECD:n (Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö) koulutuskomiteaan vuodesta 2003. Osallistuminen OECD:n koulutuskomitean työhön mahdollistaa eri maiden koulutuspoliittisten suuntauksien vertailun ja saadun tiedon käyttämisen parempien poliittisten päätösten tekemiseksi.

#### **3.4. Itämeren valtioiden neuvosto**

Suomi ja Viro ovat jatkavat yhteistyötään Itämeren valtioiden kulttuuriministerikokousten sekä Itämeren valtioiden neuvoston piirissä toteutettavan Ars Baltica- ja kulttuuriperintöyhteistyön piirissä.

Suomi ja Viro ovat osallistuneet aktiivisesti Itämeren maiden nuorisotyöryhmän toimintaan ja uuden toimikauden valmisteluun vuonna 2004 toteutetun evaluoinnin pohjalta.

Viro ja Suomi ovat yhdessä muiden Itämeren valtioiden neuvoston jäsenmaiden ja Euroopan unionin komission kanssa toteuttaneet vuodesta 2002 lähtien Pohjoisen eUloittuvuuden toimintaohjelmaa (Northern eDimension Action Plan, NeDAP). Ohjelmaan sisältyy mm. tieto- ja viestintätekniiikan taitojen kohentaminen, etäopetuksen edistäminen ja internetin kehittämiseen liittyvä tutkimusyhteistyö.

## **4. Kulttuuri-instituutit ja ystävyysseurat**

Osapuolet totesivat tyydytyksellä, että kulttuuri-instituuttien toiminta on ollut menestyksellistä. Viron Suomen-instituutti Helsingissä on toiminut lokakuussa 1995 tapahtuneesta perustamisestaan lähtien tuloksellisesti virolaisen kulttuurin tunnetuksi tekemiseksi Suomessa. Viron Suomen-instituutti tekee yhteistyötä Tuglas-seuran ja Suomen Viro-yhdistysten liiton kanssa.

Suomen Viron-instituutti Tallinnassa vakiinnuttanut asemansa virolaisessa kulttuurijulkisuudessa. Instituutti on Tallinnan ja Tarton (jossa sijaitsee instituutin toimipiste) lisäksi pyrkinyt laajentamaan toimintaansa myös muualle. Instituutti panostaa aikaisempaa enemmän nuorille suunnattavaan toimintaan.

Osapuolet jatkavat instituuttien toiminnan tukemista.

Osapuolet totesivat, että ystävyysseurojen toiminta on merkittävää molemman maan esittelemisessä historiaa, yhteiskuntaa ja taloutta käsittelevien luentosarjojen, kieli- ja kirjallisuuskurssien sekä kulttuurimatkojen jms. avulla, samoin kuin ihmisten välisten kontaktien syventämisessä.

## **5. Koulutusyhteistyö**

### **5.1. Virastojen välinen yhteistyö**

Osapuolet suosittelevat virkamiesvaihdon ja vierailujen jatkamista kokemusten ja informaation vaihtoon ja koulutukseen liittyen.

Suomi ja Viro jatkavat yhteistyötään mm. opetussuunnitelmien kehittämisessä. Esitettiin katsaus koulutusalan yhteistyöstä.

### **5.2. Kielenopetus**

Osapuolet edistävät toistensa kielten opetusta koko koulujärjestelmässään. Erityistä huomiota kiinnitetään suomen ja viron opettajien valmiuksien ylläpitoon ja kehittämiseen sekä opettajien täydennyskoulutukseen.

## **6. Korkeakouluyhteistyö ja tieteellinen yhteistyö**

Osapuolet totesivat korkeakouluyhteistyön kehittyneen myönteisesti sekä Suomen ja Viron korkeakouluyhteistyösopimusten että Euroopan unionin koulutusohjelmien puitteissa. Erityisesti Suomen ammattikorkeakoulujen yhteistyö Viron korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten välillä on kehittynyt monipuolisesti.

Korkeakoulujen rooli tieteellisessä yhteistyössä on vahvistunut, samoin on vahvistunut Suomen Akatemian, Viron tiedeakatemian ja Viron tiederahaston välinen yhteistyö sekä Suomen valtion tiede- ja teknologianeuvoston ja Viron tiede- ja kehitysneuvoston välinen yhteistyö.

Tammikuussa 2004 järjestetyssä Suomen ja Viron opetusministeritapaamisessa käsiteltiin osapuolten välistä tiede- ja koulutusalan yhteistyötä. Systemaattisen yhteistyön käynnistämiseksi muodostettiin työryhmä, jonka tehtäväksi määriteltiin yhteistyön kehittäminen koskien mm. tutkimuksen huippuyksikköjä, tutkijakouluja ja elektronisia tiedekirjastoja.

Toukokuussa 2004 Helsingissä järjestetyssä Suomen valtion tiede- ja teknologianeuvoston ja Viron tiede- ja kehitysneuvoston yhteiskokouksessa todettiin, että osapuolilla on monia lupaavia ja merkittäviä yhteistyöprojekteja opetuksen ja tieteen sekä teknologian ja innovaatioiden alalla. Sovittiin, että yhteistyön edistymistä seurataan valituilla teema-aloilla, joita ovat tutkimuksen huippuyksikköjen kehittäminen, tutkijoiden koulutus, yhteiset tieteelliset tutkimukset, tiedekirjastot, yhtenäinen tieteen arvioimisen metodologia, tietojenkäsittelyoppi, tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoittaminen jne. Yhteistyön edistymisen seurantarayhmä kokoontui tammikuussa 2005 Tallinnassa. Ryhmä saa työnsä valmiiksi vuoden 2005 loppuun mennessä. Virolais-suomalainen konferenssi *Moving Towards Innovation-Based Economy: ICT, biotech and wood-processing clusters* järjestetään vuoden 2005 syksyllä Tallinnassa.

### 6.1. Suomen ja viron kielen akateeminen opetus

Viron opetus- ja tiedeministeriö on päättänyt tukea suomen kielen ja kulttuurin professuurin perustamista Tarton yliopistoon syyslukukaudesta 2006 alkaen. Suomen kieltä ja kulttuuria on voinut opiskella Tallinnan kasvatustieteellisessä yliopistossa (toukokuusta 2005 alkaen Tallinnan yliopisto) ja Tarton yliopistossa. Viimeksi mainitussa on vuodesta 2002 ollut mahdollista suorittaa pääaineena myös suomen kielen ja kulttuurin maisterin ja tohtorin tutkinto.

Suomi (CIMO) on lähettänyt suomen kielen ja kulttuurin lehtoreita Tallinnaan vuodesta 1988 ja Tarttoon vuodesta 1989. Suomen osapuoli tukee osaltaan edelleen Tallinnan yliopiston ja Tarton yliopiston suomen kielen ja kulttuurin opetusta. Viron osapuoli jatkaa suomen kielen ja kulttuurin opetuksen tukemista.

Lähetettyjen yliopistonopettajien lisäksi Suomi tarjoaa Tallinnan ja Tarton yliopistoille edelleen myös muuta tukea, kuten suomalaisten tutkijoiden ja yliopisto-opettajien lyhyitä opetusvierailuja, apuraha- ja harjoitteluohjelmia sekä kesäkursseja opiskelijoille, kirja- ja lehtitilauksia, säännöllisiä lehtorikokouksia sekä asiantuntija-apua esimerkiksi opettajavalinnoissa.

Viro on vastaavasti lähettänyt vierailevia lehtoreita yliopistojen välisten sopimusten mukaisesti Helsingin, Turun, Jyväskylän, Oulun, Tampereen, Joensuun ja Vaasan yliopistoihin. Syksystä 2004 Helsingin yliopistossa työskentelee viron kielen ja kulttuurin alalla kaksi vierailevaa lehtoria ja yksi vieraileva professori Virosta.

Viron opetus- ja tiedeministeriö on tukenut vuodesta 2002 alkaen viron kielen opettamista Viron ulkopuolella siten, että yliopistoilla on ollut mahdollisuus anoa opetusmateriaalitukea. Suomen yliopistoista tukea ovat saaneet tähän mennessä Helsingin, Joensuun, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistot.

## 6.2. Stipendit

Osapuolet totesivat Suomen stipendiohjelmat menestyksellisiksi. Baltian maiden opiskelijat voivat hakea apurahoja jatko-opintoihin suomalaisissa yliopistoissa CIMO:n Fellowship-ohjelmasta. Baltia 75-apurahaohjelma on päättynyt.

Vuonna 2003 Opetus- ja tiedeministeriön ja Sihtasutus Archimedeksen aloitteesta luotu valtiollinen Kristjan Jaakin stipendiohjelma tukee virolaisten maisteri- ja tohtoritutkintoa suorittavien korkeakouluopiskelijoiden opintoja ulkomaisissa yliopistoissa ja korkeakouluopiskelijoiden ja opettajien opetus- ja tutkimustyöhön liittyviä ulkomaan työkomennuksia.

## 7. Kulttuurialan yhteistyö

Taiteen ja kulttuurin alan yhteistyö Suomen ja Viron välillä on entisestään tiivistynyt. Osapuolet edistävät edelleen kulttuuri- ja taidelaitosten sekä järjestöjen ja yksityisten henkilöiden keskinäistä yhteistyötä.

Vaikka yhteydet muiden maiden ja useiden kansainvälisten järjestöjen kanssa ovat tiivistyneet, on Suomen ja Viron kahdenvälinen kulttuuriyhteistyö entiseen tapaan tärkeä molemmille osapuolille. Sen perustana on edelleen suora yhteistyö yksityishenkilöiden, yhteiskunnallisten järjestöjen ja yhteisöiden (ystävyyssurat, erikoisalojen järjestöt, laulukoorit, seurakunnat jne.) sekä myös alueellisten ja paikallisten hallintoelinten välillä.

Osapuolet vahvistivat halunsa jatkaa yhteistyötä eri kulttuurialoilla sekä konkreettisten yhteisprojektien toteuttamisessa.

### 7.1. Musiikki

Osapuolet tukevat vastavuoroista osallistumista toisen osapuolen musiikkifestivaaleihin, ooppera- ja konserttiprojekteihin, mukaan luettuna Helsingin Juhlaviikkojen ja Eesti Kontsertin yhteistyö sekä Savonlinnan oopperajuhlien ja Tarton Vanemuine-teatterin yhteistyö. Samoin osapuolet pyrkivät tukemaan Suomen Kansallisoopperan ja Tampereen Oopperayhdistyksen ja Viron Kansallisooppera Estonian yhteistyötä.

Osapuolet edistävät toisen osapuolen musiikin tunnetuksi tekemistä maassaan ja tukevat Suomen ja Viron musiikin tiedotuskeskusten yhteistyötä.

### 7.2. Teatteri

Osapuolet tiivistävät yhteistyötä Suomen ja Viron suurimpien festivaalikeskusten välillä ja edistävät teatterien vastavuoroista osallistumista toisessa maassa järjestettäviin teatterifestivaaleihin (Baltoscandal, Tampereen teatterifestivaali jne.) sekä kriitikoiden vaihtoa.

Osapuolet totesivat Näytelmäkulman ja Eesti Näitemänguagentuurin hedelmällisen yhteistyön (yhteisseminaarit, kontaktien välittäminen Skandinavian ja muun Euroopan tekijänoikeustoimistoihin, virolaisen näytelmäkirjallisuuden tunnetuksi tekeminen Suomessa ja suomalaisen Virossa) ja tukevat sen jatkamista.

Osapuolet edistävät teatteriammattilaisten taiteellista yhteistyötä (ohjaajien, näyttelijöiden ja taiteilijoiden vaihtoa) sekä teatterikorkeakoulujen välistä yhteistyötä.

### 7.3. Elokuva

Osapuolet totesivat tyydytyksellä, että Suomen ja Viron elokuvatuottajien yhteistyö on viime vuosina ollut tuloksellista. Osapuolet näkevät lisääntyviä mahdollisuuksia kehittää yhteistyötä elokuvan ja muun audiovisuaalisen tuotannon alalla ottaen huomioon Eurimagen ja Euroopan unionin audiovisuaalisten ohjelmien tarjoamat mahdollisuudet.

Osapuolet esittelevät uusimpia elokuviaan naapurimaan yleisölle elokuvafestivaaleilla sekä muissa tapahtumissa.

### 7.4. Kuvataide, arkkitehtuuri

Osapuolet totesivat tyydytyksellä, että Suomen ja Viron taiteilijoiden, arkkitehtien, muotoilijoiden ja alan ammattijärjestöjen, museoiden, gallerioiden, taidekeskusten sekä oppilaitosten välillä on hyvät suorat kontaktit ja yhteistyö näyttelyiden, workshoppien yms. järjestämisessä sekä asiantuntijoiden vaihdossa. Taiteilijoiden välisiä henkilökohtaisia kontakteja ja yhteistyötä on edesauttanut osallistuminen Baltic Sea Residency Networkin toimintaan. Osapuolet edistävät kuvataideyhteistyön syventämistä.

Osapuolet tukevat yhteistyötä, jota tehdään Pohjoismaiden ja Euroopan unionin kulttuuriohjelmien puitteissa järjestettävien taide- ja arkkitehtuuriprojektien toteuttamisessa. Samoin osapuolet korostivat halua ja tarvetta jatkaa kahdenvälistä yhteistyötä, mukaan luettuna yhteisnäyttelyjen järjestäminen.

Suomen ja Viron rakennustaiteen museoiden yhteistyönä valmistuu näyttely "Viron ja Suomen arkkitehtuurisuhteet läpi vuosisatojen", joka avataan kesällä 2005 Tallinnassa. Viron taidemuseon uuden rakennuksen KUMU:n (arkkitehti suomalainen Pekka Vapaavuori) valmistumiseen liittyen järjestetään Suomen ja Viron yhteisnäyttely "Skaalanihe", joka on KUMU:n avajaisnäyttely vuoden 2006 alussa.

Osapuolet tukevat yhteisten taideprojektien järjestämistä.

### 7.5. Kirjallisuus

Osapuolet totesivat Suomen ja Viron välisen pitkäaikaisen hedelmällisen kirjallisuusyhteistyön, joka on viime aikoina entisestään lisääntynyt ja vahvistunut. Viron osapuoli ilmaisi tyytyväisyytensä siitä, että Suomessa on ilmestynyt A. H. Tammsaaren romaanin "Totuus ja oikeus" kaksi ensimmäistä osaa, Virossa taas Aleksis Kiven "Seitsemän veljestä" uutena käännöksenä.

Noor-Eesti -liikkeen 100-vuotisjuhlallisuuksiin (2005) ja virolais-suomalaisen kulttuurisillan erään perustajan Friedebert Tuglaksen syntymän 120-vuotisjuhlaan (2006) liittyen on suunnitelmassa järjestää tapahtumasarja "Viron kulttuurisilta Eurooppaan (Noor-Eesti 100, Friedebert Tuglas 120)". Tapahtuman puitteissa on tarkoitus järjestää taidenäyttely "Noor-Eesti ja Ahvenanmaa" Tallinnassa ja Maarianhaminassa, sekä tiedekonferenssi.

Osapuolet edistävät kirjailijoiden, kääntäjien, kriitikoiden ja alan ammattijärjestöjen yhteyksiä ja keskinäistä tiedonvälitystä sekä yhteisten tapahtumien (seminaarien, kirjallisten matineoiden jne.) järjestämistä.

## 7.6. Kirjastot

Osapuolet totesivat, että yhteistyö tieteellisten ja yleisten kirjastojen kesken Suomen ja Viron välillä on edistynyt hyvin. Yhteyksiä on sekä virkamiestasolla että paikallistason toimijoiden välillä ja erilaisia yhteisiä koulutustilaisuuksia ja seminaareja järjestetään. Osapuolet toivovat suhteiden kehittyvän edelleen ja vastaavan ajankohtaisiin lisääntyviin haasteisiin.

Todetaan tyydytyksellä, että Viron Kansalliskirjastossa toimii vuonna 2001 avattu Suomi-huone, jonka kokoelmien kartuttamiseen sekä tilaisuuksien järjestämiseen osallistuvat myös Suomen Viron-instituutti, Suomen Suurlähetystö ja Suomen opetusministeriö.

Suomi ja Viro jatkavat Helsingissä toimivan Baltia-kirjaston tukemista erityisesti uutuuskirjallisuuden täydentämisellä.

## 7.7. Kansankulttuuri ja vähemmistökulttuurit

Osapuolet ilmaisivat tyytyväisyytensä tuloksellisesta yhteistyöstä kansanperinnetoiminnan alalla. Yhteistyön perustana ovat vuonna 1989 solmitut ja vuonna 2000 laajennetut yhteistyösopimukset lukuisten suomalaisten ja virolaisten alalla toimivien järjestöjen välillä.

Osapuolet tukevat yhteistyön kehittämistä kansankulttuurin alalla, vastavuoroista osallistumista mi, sukukansapäiviin sekä kansankulttuurin alaan kuuluviin seminaareihin ja yhteisiin kursseihin molemmissa maissa. Jatketaan virolais-suomalaisten laulu- ja tanssijuhlien järjestämistä (tanssijuhlat Tartossa heinäkuussa 2005, laulujuhlat Porissa heinäkuussa 2007).

Viron osapuoli esitti katsauksen Viron inkerinsuomalaisen yhteisön toiminnasta, joka ensimmäisenä Viron vähemmistökansallisuutena on saanut kulttuuriautonomian vuonna 2004. Kulttuuriautonomia perustuu vuonna 1993 hyväksytyyn Vähemmistökansojen Kulttuuriautonialakiin. Viron osapuoli on kiinnostunut yhteistyöstä vähemmistökansallisuuksien kulttuuripolitiikan alalla.

## 7.8. Museot ja arkistot

Osapuolet edistävät maittemme museoiden ja arkistojen keskinäistä yhteistyötä mukaan lukien asiantuntijavaihto, museokokoelmien näyttelyvaihto jne. Laitokset käyvät yhteistyöstä suoraan keskinäiset neuvottelunsa. Samoin osapuolet tukevat alan keskusjärjestöjen (Museovirasto, Eesti Muuseuminõukogu, ICOM ym.) yhteistyötä sekä asiantuntijoiden osallistumista Suomessa tai Virossa järjestettäviin kansainvälisiin alan konferensseihin.

Suomi ja Viro tekevät yhteistyötä Itämeren maiden kulttuuriministeriöiden nimeämistä edustajista koostuvassa Monitoring Group on Heritage Co-operation -ryhmässä, jossa maat jakavat Sustainable Historic Towns -toimintalinjan vetovastuun.

## 8. Urheilu- ja liikunta-alan yhteistyö

Osapuolet totesivat tyytyväisyydellä, että Suomen ja Viron kuntien, läänien tutkimus- ja koulutusyksikköjen sekä liikuntajärjestöjen ja -seurojen välille on muodostunut



monipuolinen ja aktiivinen yhteistyö, jota em. tahot toteuttavat itsenäisesti. Osapuolet kannustavat liikunta- ja urheilualan toimijoita jatkamaan ja edelleen kehittämään suoria keskinäisiä yhteyksiänsä. Samalla osapuolet ilmaisivat kiinnostuksensa jatkaa liikunnasta vastaavien ministeriöiden välistä yhteistyötä.

## **9. Nuorisoalan yhteistyö**

Osapuolet totesivat, että nuorisoalan yhteistyö on ollut erittäin toimivaa. Osapuolet ovat vuosittain sopineet seuraavan vuoden yhteistyösuunnitelmista. Virolais-suomalaisen nuorisotyöyhteistyöryhmän edellinen tapaaminen, järjestyksessään 11. kokous, järjestettiin joulukuussa 2004.

Suomen läänien ja Viron maakuntien nuorisoalan yhteistyö on ollut vilkasta ja tuloksellista. Merkittävää yhteistyötä on tehty Viron, Venäjän ja Suomen välisenä nuorisotyön kolmikantayhteistyönä nuorten ympäristökasvatuksen ja ehkäisevän huumetyön alueilla.

Kesäkuussa 2004 Suomen kulttuuriministeri Tanja Karpela ja Viron opetus- ja tiedeministeri Toivo Maimets allekirjoittivat Suomen ja Viron yhteistyösopimuksen Kloogarannan nuorisoleirin kehittämiseksi vuosina 2004-2006. Tavoitteena on kehittää Kloogarannasta toimiva nuorisotyöntekijöiden koulutuskeskus ja Suomen ja Viron lasten ja nuorten kulttuurityön ja luovan toiminnan keskus.

## **10. Kolmikantayhteistyö Suomen, Viron ja Unkarin välillä sekä yhteistyö suomalais-ugrilaisien kansojen kanssa**

Osapuolet antoivat selonteon Venäjän suomalais-ugrilaisia kansoja ja heidän kulttuuriensa tukevista toimenpiteistä. Todettiin, että Tallinnassa elokuussa 2004 järjestetty Suomalais-ugrilaisien kansojen IV maailmankongressi auttoi Venäjällä asuvien suomalais-ugrilaisien kansojen tilanteen ja ongelmien esille tuomista kansainvälisellä tasolla. Kongressi antoi myös impulssin Suomen, Viron ja Unkarin asiantuntijatasoisen tapaamisen järjestämiseen Budapestissä maaliskuussa 2005. Tavoitteena on myöhemmin järjestää Suomen, Viron ja Unkarin kulttuuri- ja opetusministereiden välinen tapaaminen.

Osapuolet korostivat, että kaikkien kolmen suomalais-ugrilaisen valtion – Suomen, Viron ja Unkarin – kuulumisen Euroopan unioniin avaa uusia mahdollisuuksia Venäjän suomalais-ugrilaisien kansojen ja heidän kulttuuriensa tukemiseksi Euroopan unionin välineitä ja rakenteita hyödyntäen.

## **11. Pöytäkirjan toimeenpano ja seuranta**

Osapuolet vahvistivat halunsa tiivistää entisestään ministeriöitten keskinäistä yhteistyötä asiantuntijoiden välisen tiedonvaihdon ja opintomatkojen jms. muodossa. Osapuolet kannustivat suomalaisia ja virolaisia koulutus- ja kulttuurisektoreiden toimijoita suoriin yhteyksiin.

Päätettiin, että allekirjoitettu pöytäkirja on toistaiseksi voimassa, kunnes Suomi tai Viro esittää koko pöytäkirjan tai jonkin sen osan uudistamista.

Tämän pöytäkirjan estämättä voidaan toteuttaa muita Suomen ja Viron 1. joulukuuta vuonna 1937 solmimaan henkistä yhteistyötä koskevaan sopimukseen pohjautuvia yhteistyöhankkeita, joista sovitaan suoraan kummankin osapuolen vastaavien viranomaisten, laitosten ja järjestöjen kesken.

Osapuolet pitävät tärkeänä edellä mainitun sopimuksen solmimisen 70-vuotispäivän yhteistä juhlistamista vuonna 2007.

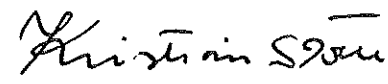
Tämä pöytäkirja on laadittu kolmin, yhtäpitävin kappalein, yksi suomen kielellä ja kaksi viron kielellä.

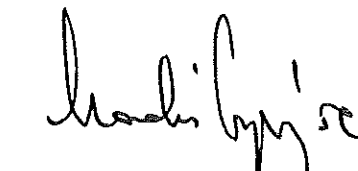
Tartossa, 31. toukokuuta 2005

Suomen opetusministeriön  
puolesta

Viron opetus- ja tiedeministeriön  
puolesta

Viron kulttuuriministeriön  
puolesta

  
Kristian Slotte

  
Madis Lepajõe

  
Reet Mikkel